

Vysoká škola:
Studijní obor:

PF JU, Ateliér arteterapie
Arteterapie

Autor/ka práce: Jana Blažíčková

Vedoucí bakalářské práce: PaedDr. Evžen Perout

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Název práce:

Výtvarný posun a jeho projevy v reálném životě studentů arteterapie v průběhu tříletého studia.

K obhajobě předkládaná bakalářská práce je přepracovaným textem, cílem bakalářské práce bylo hledání podob výtvarného posunu v tvorbě studentů tříletého studia arteterapie. Proměny výtvarného artefaktu jsou vnímány jako jeden z dokladů účinnosti terapeutického procesu (Lhotová, 2010). Autorka bakalářské práce zvolila kazuistický přístup a přijatelným způsobem splnila cíl práce v souladu se zadáním.

V teoretické části se autorka rámcově zmiňuje o historii arteterapie v Čechách a na Slovensku, postihuje základní vývojové momenty významné pro současnou podobu oboru. Dále se podrobněji věnuje tzv. rožnovské arteterapii, kterou se pokouší představit jako svébytný terapeutický systém. Jedná se však víceméně o kompilaci již publikovaných textů. V některých pasážích vzniká dojem přílišného zjednodušení popisované problematiky. Např. na str. 14 je zmíněna nutnost výtvarného vedení klienta k realitě (myšleno výtvarné). Takto formulovaný požadavek však obsahuje při důsledném dodržení instrukce riziko vzniku výtvarně krizové situace, jejímž důsledkem je odpor ze strany klientů. Důvodem je náročnost zadání realistické tvorby. Domnívám se, že podstatnější než požadavek realismu je postupné vedení k iluzivním prvkům v produkci. K nim by se mělo dospět nenásilným způsobem, kdy je využit náhodně vzniklý efekt a spíše pocitové vnímání prostorových zákonitostí při tvorbě artefaktu. Podobně kriticky lze vnímat zmínku o „rychlém určení diagnostických okruhů“ prostřednictvím artefaktu (str.15).

Podobně schematicky zjednodušujícím způsobem je zmíněna problematika vývojových pojetí, uváděna je vývojová koncepce V. Lowenfelda a kognitivní teorie J. Piageta (str. 19, 20).

Rozsáhlá je pasáž věnovaná barevné symbolice, autorka se pokouší strukturovat významové vrstvy jednotlivých barev, nicméně vedle zajímavých a použitelných postřehů jsou uváděna konstatování, která budí dojem, že byla vytržena z kontextu a nevhodně zobecněna. Opět vzniká dojem pouhé kompilace, kdy není rozlišeno podstatné a méně hodnotné („Při nadbytku zelené v produkci může docházet k nevolnosti a žaludečním vředům“ (str. 29), žlutá - „je-li nutková v sebeprosazování, může značit závist“ (str.32) apod.).

Vzhledem k tématu práce je podstatná kapitola o účinných faktorech v arteterapii. Zde autorka vytváří potřebný kontext pro praktickou část, zmiňuje úlohu jednotlivých faktorů, které mohou přinášet potřebnou změnu v terapeutickém procesu. Indikátory takové změny pak terapeut rozpoznává v tvorbě klienta. Autorka upozorňuje na nezbytnost rozlišovat charakteristiky související se stupněm výtvarné školenosti, zároveň připomíná potřebu postřehnout stylovou charakteristiku tvorby klienta, která zároveň může být výtvarnou

metaforou symptomu. V souvislosti s tímto postřehem lze doporučit práci anglické arteterapeutky R.M. Simonové: „The Symbolism of Style“, která upozorňuje na význam stylových pojetí a pokouší se je podrobněji definovat v kontextu arteterapeutické praxe.

Praktická část obsahuje dvě kazuistiky absolventek studia arteterapie, autorčin záměr a způsob práce s výtvarnou produkcí je v úvodní pasáži objasněn nejasně (str. 46), strukturování postupu práce s artefakty je naznačeno, v závěrečném zhodnocení však nejsou stanovená kritéria zmíněna. Interpretační vstupy jsou poměrně rozsáhlé, jsou však kolísavé kvality. Vedle hodnotných a terapeuticky nosných interpretací najdeme výklady, které jsou na hranici triviálnosti a pouhého popisu. Snaha o maximalizaci vede k zahlcování, neuspořádanosti a dojmu chaotického postupu při interpretacích artefaktů. Oproti původní verzi práce jsou pečlivěji řazeny přílohy a číslování odpovídá odkazům v textu.

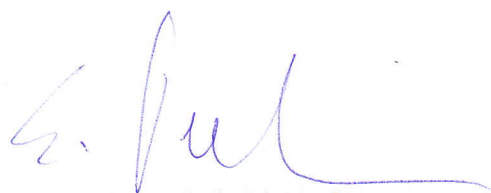
Závěrečné konstatování potvrzuje význam sebezkušenostního náhledu v kontextu výtvarné tvorby, významné je zjištění upozorňující na potřebu respektování fází terapeutické práce s klientem. Odkrytí nevědomých konfliktních skutečností může být ohrožující a vyžaduje zároveň čas a terapeutův doprovod při zpracování, integraci a finálním zapouzdření (kazuistika č.2). Artefakt tedy může být nejen indikátorem probíhajících procesů, ale i prostředkem k jejich ovlivňování.

Po formální stránce je zpracování textu přijatelné, v menší míře se objevují pravopisné chyby, překlepy a formulační nejasnosti. Reprodukované přílohy v některých případech pravděpodobně neodpovídají barevnosti originálů.

Doplňující otázky k obhajobě:

1. Pokuste se stručně zhodnotit naplnění stanovených kritérií v úvodu praktické části práce (str. 46). Pozornost věnujte zvl. indikátorům změny ve výtvarné produkci.

Návrh na klasifikaci diplomové práce: bakalářskou práci doporučuji k obhajobě, navrhované hodnocení **dobře**.

podpis vedoucího bakalářské práce

V Českých Budějovicích dne 12.8.2017

Stupeň klasifikace	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
--------------------	---------	-------------	-------	-----------